

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3CoP/21/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8316211033
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Baran
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8316211033.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Barana a členov senátu JUDr. Mariany Muránskej a JUDr. Daniely Babinovej vo veci maloletých detí V. Z., nar. XX.XX.XXXX a T. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpených kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny H., deti rodičov A. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XX, XXX XX P., právne zastúpenej advokátkou JUDr. Ing. Zuzana Loudová Amrichovou, so sídlom Námestie slobody 25, 066 01 Humenné a otca V. Z., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom R. slobody XX, XXX XX H., právne zastúpený advokátom Jánom Sopiakom, so sídlom Štefánikova 17, 066 01 Humenné, o úpravu práv a povinností k maloletým deťom, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Humenné, č.k. 19P/475/2016-129 zo dňa 06. júna 2018, takto

rozhodol:

- I. P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku o určení výživného, určení dlžného výživného a o trovách konania.
- II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Humenné (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že: „Súd konanie o úpravu styku otca s mal. deťmi zastavuje.

Otec je povinný prispievať na výživu mal. V. Z., nar. XX.X.XXXX sumou 100 eur mesačne a na výživu mal. T. Z., nar. XX.X.XXXX sumou 100 eur mesačne vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred za obdobie od 26.11.2016 do 11.1.2018. Zaostalé výživné pre mal. V. Z. za obdobie od 26.11.2016 do 11.1.2018 vo výške 464,66 eur je otec povinný uhradiť k rukám matky do jedného roka od právoplatnosti tohto rozsudku. Zaostalé výživné pre mal. T. Z. za obdobie od 26.11.2016 do 11.1.2018 vo výške 464,66 eur je otec povinný uhradiť k rukám matky do jedného roka od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti návrh matky na určenie výživného zamietla.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil § 2 ods. 1, § 29 ods. 1, § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok, § 391 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, § 36, § 62 ods. 1, 2, 4, 5, § 65 ods. 1, § 75 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine.

3. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že Okresný súd Humenné rozsudkom, č.k. 19P/475/2016 zo dňa 24.05.2017 zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazal prispievať na výživu mal. V. sumou 60,- Eur mesačne a mal. T. sumou 60,- Eur mesačne od 24.11.2016, zaostalé výživné pre mal. V. vo výške 71,99 Eur zaviazal otca uhradiť do 31.08.2017 a zaostalé výživné pre mal. T. vo výške 71,99

Eur zaviazal otca uhradiť do 31.08.2017. Súd upravil aj styk otca s maloletými deťmi. Proti rozsudku podal odvolanie otec, v časti úpravy styku a matka proti výrokom o výživnom. Krajský súd v Prešove uznesením 3CoP/26/2017-90 zo dňa 24.10.2017 zrušil rozsudok súdu prvej inštancie s výnimkou výroku, ktorým súd zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti matky a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolací súd mal za to, že v konaní, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého rozsudku, nebolo vykonané dokazovanie tak, ako to vyžaduje Civilný sporový poriadok.

4. Na pojednávaní dňa 23.02.2018 právna zástupkyňa matky uviedla, že vzhľadom na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove o rozvoze manželstva rodičov maloletých detí berú návrh na úpravu styku otca s mal. deťmi späť a trvajú na určení výživného zo strany otca na čas do rozvozu manželstva v pôvodnej výške. Súd doplnil dokazovanie aj výsluchom účastníkov konania.

5. V danom prípade súd rozhodoval o úprave práv a povinností rodičov k maloletým deťom len na čas do rozvozu manželstva, t.j. do právoplatnosti rozsudku Krajského súdu v Prešove, č. k. 3CoP/209/2017, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 11.01.2018. Vzhľadom na to, že matka vzala návrh na úpravu styku otca s maloletými deťmi späť a navyše od 11.01.2018 platí úprava styku otca s maloletými deťmi tak, ako o tom právoplatne rozhodol Krajský súd v Prešove, súd preto konanie v tejto časti ohľadom úpravy styku zastavil. Pokiaľ ide o určenie výšky výživného za obdobie od podania návrhu do 11.01.2018, súd vykonaným dokazovaním zistil, že rodičia nežijú v spoločnej domácnosti od 07.07.2016. Matka je poberateľkou čiastočného invalidného dôchodku vo výške 164,80 Eur mesačne, zároveň poberá rodičovský príspevok vo výške 266,50 Eur mesačne a prídavky na mal. deti 47,04 Eur mesačne. Otec je zamestnaný v rodinnej firme v predajni E-I., s.r.o., V. XX, K. a jeho príjem je podľa dokladov predložených od zamestnávateľa predstavuje minimálnu mzdu. Býva u svojich rodičov, ktorým prispieva na vedenie domácnosti sumou 100,- Eur mesačne. Napriek dosahovanej minimálnej mzde otec v priebehu konania preukázal, že spláca úver, ktorý nadobudol ešte pre uzavretím manželstva v celkovej výške 22.000,- Eur mesačnými splátkami po 279,- Eur. Z jeho výpovede vyplynulo, že úver bral za účelom kúpy rôznych vecí okolo rybárstva. Ak je otec schopný splácať takýto úver za rybárske potreby, je v jeho schopnostiach a možnostiach platiť výživné zodpovedajúce odôvodneným potrebám maloletých detí, a to aj v prípade, že v období 05 - 08/2017 poberal nemocenské dávky v priemernej výške 224,70 Eur mesačne. Okrem maloletých detí otec žiadnu inú vyživovaciu povinnosť nemá a je zdravý, preto je jeho nielen zákonnou povinnosťou, ale aj morálnou povinnosťou podieľať sa v primeranej miere na výžive maloletých detí. Na základe týchto dôvodov zaviazal otca prispievať na výživu mal. V. sumou 100,- Eur mesačne a na výživu mal. T. sumou 100,- Eur mesačne za obdobie 26.11.2016 do 11.01.2018 a v prevyšujúcej časti návrh matky zamietol.

6. Zaostané výživné za čas od 26.11.2016 do 11.01.2018 súd vyčíslil pre mal. V. vo výške 464,66 Eur a pre mal. T. vo výške 464,66 Eur, nakoľko otec v mesiacoch 11/2016 platil výživné vo výške 50,- Eur mesačne pre každé dieťa, v 06/2017 - 12/2017 platil výživné vo výške 60,- Eur mesačne na každé dieťa, pričom v septembri 2017 otec zaplatil sumu 144,- Eur nad rámec bežného výživného a v januári 2018 sumu 200,- Eur. Vzhľadom na zvýšenie výživného má zaplatiť za 11/2016 sumu 6,66 Eur, za 11/2016 - 01/2018 sumu 1.400,- Eur, spolu 1.406,66 Eur. Za čas od 11/2016 - 01/2018 otec zaplatil spolu sumu 1.884,- Eur, pre jedno dieťa je to 942,- Eur. Zaostané výživné pre každé dieťa súd vyčíslil vo výške 464,66 Eur, ktoré je otec povinný uhradiť k rukám matky do jedného roka od právoplatnosti rozsudku.

7. O trovách konania rozhodol podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „C.m.p.“).

8. Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie otec, a to proti výroku, ktorým bol zaviazaný prispievať na výživu maloletých synov pre každého z nich po 100,- Eur mesačne za obdobie 26.11.2016 do 11.01.2018 a čo do výroku, ktorým bol zaviazaný zaplatiť maloletým synom každému z nich zaostané výživné vo výške 464,66 Eur. Odvolanie právne odôvodnil § 365 ods. 1 písm. h) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“). Namietal, že v odôvodnení rozhodnutia nie je odcitované ust. § 62 ods. 3 Zákona o rodine. Jeho schopnosti možnosti a majetkové pomery vzhľadom na jeho dosahovaný mesačný príjem odôvodňovali len určenie výživného v tejto minimálnej výške. Výživné tak ako určil prvoinštančný súd, teda vo výške 100,- Eur mesačne pre každé dieťa je pre neho už nezvládnuteľné a nemá absolútne oporu u neho zistených skutočnostiach, možnostiach a majetkových pomeroch. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmenil tak, že

ho zaviazhe prispievať na výživu synov za obdobie od 26.11.2016 do rozhodnutia krajského súdu pre každého z nich po 60,- Eur mesačne a primerane k tomu, aby bol potom upravený aj výrok o zaostalom výživnom.

9. Matka sa k odvolaniu otca vyjadrila tak, že považuje napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie za správne aj po právnej a skutkovej stránke a žiada, aby ho odvolací súd v celom rozsahu potvrdil. Čo sa týka vyjadrení otca o jeho príjmoch a výdavkoch, tieto matka považuje za nedôvodné a účelové v celom rozsahu. Poukázala na to, že otec maloletých detí je zamestnaný v rodinnej firme, ktorej konateľom je starý otec detí, pričom firma má pobočky vo forme predajní rybárskych potrieb v K. a počas konania bola otvorená aj ďalšia predajňa priamo v H.. Reálny príjem, ktorý z tohto zamestnania otec poberá, nie je matke detí známy. Pokiaľ má otec detí za to, že jeho príjem je príliš nízky na plnenie súdom stanovenej výživovacej povinnosti, je na zváženie, či by nebolo vhodné si nájsť iné zamestnanie, v ktorom by mohol dosahovať príjem zodpovedajúci veku a fyzickým a psychickým možnostiam otca, a nie príjem vo výške minimálnej mzdy.

10. Kolízny opatrovník sa k podanému odvolaniu vyjadril tak, že na základe vykonaného dokazovania bolo preukázané, že je v možnostiach a schopnostiach otca prispievať na výživu mal detí sumou 100,- Eur mesačne na každé mal. dieťa. Z uvedeného dôvodu navrhuje, aby odvolací súd odvolanie otca zamietol a rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil v celom rozsahu ako vecne správny.

11. Otec sa k vyjadreniu matky a kolízneho opatrovníka nevyjadril.

12. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (ustanovenie § 34 C.s.p., preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia pojednávania (ustanovenie § 385 C.s.p. a contrario) tým, že miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli súdu Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke najmenej 5 dní vopred a dospel k záveru, že odvolanie otca nie je dôvodné.

13. Súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností prijal správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdom prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje (§ 387 ods. 2 C.s.p.).

14. Podľa § 62 ods. 1, 2, 4, 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“), plnenie výživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu výživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

15. Podľa § 75 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

16. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením i to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (viď rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS 78/05).

17. Zákon o rodine v ust. § 62 v spojení s § 75 vymedzuje kritériá, kombináciou ktorých sa má určiť konkrétna výška výživného. Na strane oprávneného sú to relevantné odôvodnené potreby. Na strane povinného sú to schopnosti, možnosti a majetkové pomery. Schopnosti predstavujú subjektívne

kritérium určovania rozsahu vyživovacej povinnosti a rozumejú sa nimi vlastnosti dané telesnými a duševnými schopnosťami konkrétnej osoby povinného, zdravotným stavom, vlohami, nadaním, získanými skúsenosťami.

18. Výživné na maloleté deti má mať prednosť pred inými výdavkami rodičov, resp. rodiča, ktoré nemožno považovať za nevyhnutné. „Pre posúdenie schopností a možností v zmysle ustanovenia § 96 ods. 1 ZR (teraz § 75 ods. 1) nie sú rozhodujúce jeho skutočné zárobkové (prípadne aj majetkové) pomery, ale jeho reálne zárobkové (prípadne aj majetkové) možnosti, dané okrem iného jeho fyzickým stavom, nadaním, množstvom získaných vedomostí a pracovných skúseností a pod.“ (R 27/1970)

19. Súd prvej inštancie po zrušení a vrátení rozhodnutia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie doplnil dokazovanie tak, že vyzval matku a otca maloletých detí, aby v určenej lehote predložili doklady o ich príjmoch a výdavkoch za roky 2016 a 2017, ako aj výsluchom účastníkov konania.

20. K námietke otca, že v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie neodcitol ust. § 62 ods. 3 Zákona o rodine odvolací súd uvádza, že predmetné ustanovenie určuje rozsah minimálneho výživného v prípadoch, keď na základe kritérií upravených v § 62 ods. 2, 4, 5 Zákona o rodine v spojení s potencialitou príjmov a zhodnotenia iných výdavkov nie je možné určiť výšku výživného v zmysle štandardných kritérií. Len v takýchto prípadoch možno postupovať podľa vyššie spomenutého ust. § 62 ods. 3 Zákona o rodine. V ostatných prípadoch, kedy je možné určiť výšku výživného v zmysle štandardných kritérií sa takýto postup neuplatňuje a ostávajú zachované kritériá určovania vyživovacej povinnosti upravené v ust. § 62 ods. 2, 4, 5 v spojení s ust. § 75 Zákona o rodine. Odvolací súd sa preto stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že ak je otec schopný splácať takýto úver je potom aj v jeho možnostiach a schopnostiach platiť výživné na maloleté deti v stanovenej výške 100,- Eur mesačne na každé maloleté dieťa. Z uvedeného dôvodu v predmetnom prípade neprichádza do úvahy aplikácia ust. § 62 ods. 3 Zákona o rodine.

21. Odvolací súd poukazuje na to, že otec aj keď je stále zamestnancom v rodinnej firme a podľa mzdového listu a lustrácie v Sociálnej poisťovni poberá minimálnu mzdu na pojednávaní v predmetnej veci konanom dňa 18.05.2018 sa vyjadril tak, že súhlasí po rozvoze manželstva prispievať na výživu maloletých detí sumou 100,- Eur mesačne pre každé dieťa, avšak od času podania návrhu na úpravu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas do rozvodu požaduje rozhodnúť tak, aby bol zaviazaný na platenie sumy vo výške 60,- Eur mesačne na každé dieťa, nakoľko suma 100,- Eur mesačne na každé dieťa je pre neho nezvládnuteľná. Odvolací súd dáva do pozornosti, že od rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3CoP/29/2017-100 zo dňa 07.12.2017 nedošlo na strane otca k podstatným zmenám jeho zárobkových schopností a možností (nie je mu vyplácaný vyšší plat, resp. nenašiel si lepšie platené zamestnanie), a preto je nelogické a čisto účelové, že žiada o zníženie výživného na deti na čas do rozvodu, pričom po rozvoze súhlasil s platením vyššej sumy. Odvolací súd sa preto stotožňuje s rozhodnutím súdu prvej inštancie, ktorým zaviazal otca maloletých prispievať odo dňa 26.11.2016 do 11.01.2018 vo výške 100,- Eur na každé maloleté dieťa.

22. Vzhľadom na to, že otec maloletých detí bol zaviazaný platiť výživné maloleté deti vo výške 100,- Eur na každé z nich, súd prvej inštancie správne zaviazal otca maloletých na zaplatenie zaostalého výživného, ktorého výšku správne vyčíslil. Na tomto mieste odvolací súd poukazuje na to, že zaostalé výživné je otec povinný zaplatiť do jedného roka od právoplatnosti rozsudku, čo považuje odvolací súd za primeranú lehotu na plnenie.

23. Správnemu rozhodnutiu súdu prvej inštancie vo veci samej zodpovedá aj súvisiaci výrok o trovách konania.

24. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1, 2 C.s.p. ako vecne správny potvrdil.

25. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 52 C.m.p., tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

26. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).